

m-Kvadrat

časopis

GRAĐEVINARSTVO I ARHITEKTURA

Broj 142 ■ Mart/ožujak 2021. Cijena: 10 KM

iqnit

Vodopad jona

UDAHNITE
ZDRAVI ZRAK
U SVOM **DOMU**

The advertisement features a woman in a white dress standing in a room with a waterfall view. In the foreground, there are two tubs of Baunit products: 'iqnit Color' (24 Litri) and 'iqnit Finish' (20 kg). A large bag of 'iqnit Fino' (15 kg) is also visible. The background shows a bedroom with a bed and a framed picture on the wall.

Baunit. Tvoj dom. Tvoji zidovi. Tvoje zdravlje.

baunit
baunit.com

AUSTRIJSKA KUĆA U NOVOM RUHU U KOJOJ ĆE SE RADIONICAMA ZA DJECU I MLADE ODRŽAVATI JEDINSTVO RAZLIČITOSTI

Austrijska je kuća bila jedan mali drveni dragulj, gotovo u samom centru grada.

Vizualizacija prvonagrađenog rada autora Ilme i Zejda Kobilica, u suradnji s Eminom Alić

ZIMSKA OLIMPIJADA

Nedavno je prošla 38.godišnjica otvaranja Zimske olimpijade u Sarajevu. Mnogo se tada izgradilo u gradu i na okolnim brdima, da služi zimskim igrama i još puno dulje.

Austrijska je kuća bila jedan mali drveni dragulj, gotovo u samom centru grada. Nitko tada ni slutio nije, da će drvena kuća u međuvremenu dijeliti najbolnju sudbinu grada i da će dati sve od sebe u doslovnom smislu te riječi. Njezina je građa, ranih 90-tih, u opkoljenom Sarajevu poslužila za ogrjev.

I tako od kuće ne osta gotovo ništa, osim u betonu izlivenog imena.

AUSTRIJSKA KUĆA NAKON OLIMPIJADE

Sjećam se neki svjetlijih trenutaka, kada smo u proljeće 1985.godine, kao grupa mladih studenata sa svih arhitektonskih fakulteta Jugoslavije, okupili upravo u Austrijskoj kući. Donijeli smo svoje radove, za izložbu, koja je bila postavljena upravo tu, u Austrijskoj kući. Naši domaćini, studenti kao i mi, pozvali su tada tri profesora, koji su nas proveli kroz povijest i tadašnjost Sarajevske škole arhitekture: Žika Janković, Ivan Štraus i Zlatko

Ugljen. Iz današnje perspektive, mi smo bili mala međunarodna ekipa, iz ondašnje... bili smo samo studenti arhitekture, sretni da smo se okupili na mjestu gdje smo mogli udahnuti nešto od atmosfere koje se još itekako osjećala na svakom koraku, nakon zimske olimpijade. Izložba se jednostavno zvala: „Zajedno“.

NOVA KUĆA

Danas, puno godina kasnije, načelnik općine Centar, Nedžad Ajnadžić, rekao je na otvorenju gradilišta nove Austrijske kuće: "Ovim projektom šaljemo poruku da je naša zajednička opredijeljenost da jedinstvo različitosti u Bosni i Hercegovini nema alternativu."

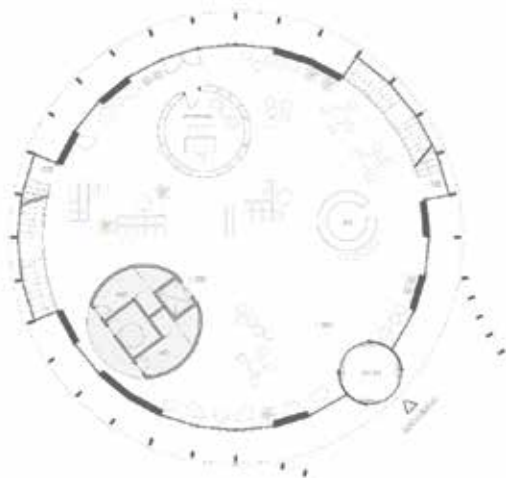
Obnova Austrijske kuće počela je natječajem 2018. na kojem je pobijedio rad Ilme i Zejda Kobilica, iz arhitektonskog ureda Trokut, u suradnji s Eminom Alić. Okrugla osnova kuće je poštivana, kao i dominacija drveta u vanjskoj ovojnici kuće. No ocjenjivački je žiri posebno cijenio integriranost projekta s parkom, odnosno oblikovanje koje se osim samom kućom, bavilo i krajobraznim uređenjem – što je na kraju i dalo naziv projektu „Brick line“. Staza od cigle, širine 1,5 m a, vijuga slobodno parkom, tvoreći niše, male oaze za druženje, parkovne elemente, skulpture ili radionice na otvorenom.

Ovaj projekt priziva tako duh vremena u kojem je Austrijska kuća bila mjesto za izložbe, ali i druženja Sarajlija. Cigle nisu slučajno odabran element, one podsjećaju na ciglanu koja je nekad postojala preko puta ove lokacije i po kojoj je ovaj, danas gusto naseljeni „kvart“ i dobio ime.

Premda će današnji objekt, koji je pred samim završenjem, funkcionirati kao Europska kuća kulture i nacionalnih manjina i Centar kulture i mladih Općine Centar zasigurno će u svijesti većine ostati poznat kao Austrijska kuća.

Bez potrebe da se dodvorava nekoj nacionalnoj arhitekturi, nova je kuća otvorena za javne sadržaje u prizemlju i za „zatvorene“ sadržaje radionica / izložbi na spratu.

Fleksibilnost organizacije prostora, te povezanost s prirodom, osnovna je misao vodilja projekatana.

Prizemlje ukupne neto površine 296,53 m² izvedeno je u armiranom betonu, s preko 50% ostakljenih površina. Zaštitu od sunca pruža nadstrešnica koju čini tlocrtno veća površina sprata. Od sadržaja tu se nalaze:

1. Vjetrobran
2. Vertikalne komunikacije
3. Šank
4. Administracija
5. Sanitarije
6. Multifunkcionalni prostor

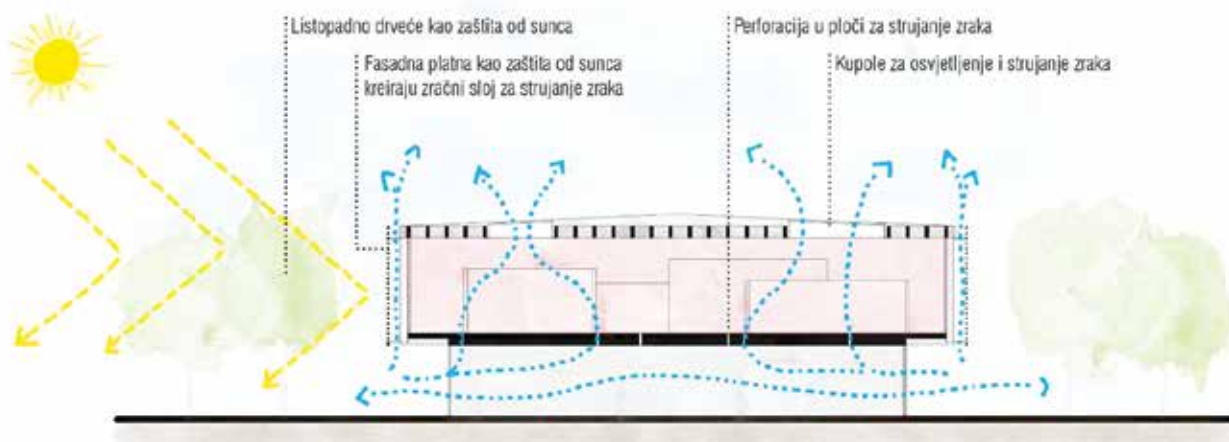

Osnova sprata je fleksibilne organizacije prostora, što omogućava skeletna konstrukcija koju čine okrugli drveni stupovi, između kojih se slobodno formiraju manje prostorne jedinice, te radijalno postavljeni pravougaoni lamelirani stupovi. Ukupna neto površina 378,05 m² sprata zaštićena je od sunca dvostrukom ovojnicom: od stakla i

1. Sanitarije
2. Ostava
3. Vertikalne komunikacije
4. Horizontalne komunikacije
5. Zajednički prostor
6. Radionice i kabineti

platnenih roletna koje kreiraju ventilisanu fasadu, koja obavlja cijeli sprat. Od sadržaja tu se nalaze:

Svjesni da kuću grade danas, u vrijeme kad je jedan od važnih zadataka i štednja energije, arhitekti projektiraju kuću po principu energetske študljive kuće, s dvostrukom ovojnicom i kupolama na krovu, koje omogućavaju svjetlo ali i strujanje zraka. Ujedno koriste i drveće za zaštitu od sunca, što se lijepo vidi na donjem presjeku.

Izvor: <http://www.trokut.ba/nagrade/austrijska-kuca/>

Slobodno stojeći paviljon, nastao je na poziciji i unutar tlocrtnih gabarita stare Austrijske kuće. Pa ipak, ovo je nova arhitektura, koja koristi drvo, ali na drugačiji način. Krov stare kuće je bio u obliku stošca, podsjećajući na austrijske brdske kolibe, koje doduše nisu okruglog oblika, ali kosim krovom reminisciraju planine koje ih okružuju. U stvari, kosi je krov praktično rješenje u klimatskim uvjetima s mnogo snijega. Sprat ima svoju punu visinu, zahvaljujući ravnom krovu. Nova kuća ne glumi nikakvu tradiciju, osim što koristi tradicionalne materijale: drvo, čelik i beton. Oblik rotunde, praiskonska je forma koju nalazimo u nastambama afričkih plemena, u pustinjским jurtama, istarskim kažunima ili pak drvenim hramovima. Okrugli oblik je na neki način univerzalan, a geometrijski gledano i vrlo demokratičan – ne preferira niti jedan ugao, jer ga naprosto – nema. Svaka strana okrugle kuće, jednako je važna i nevažna istovremeno – igra sjena u dnevnom mimohodu sunca, naglasit će u svakom dijelu dana, drugi detalj na kući.

I dok se završni radovi na kući pomalo približavaju kraju, a kuća je obavijena s nekoliko vela skelskog platna, mi u Fibranu znamo da je dio naših materijala omogućio da ova kuća bude izvedena u skladu s najvišim standardima energetske učinkovitosti. Toplinska izolacija je materijal kojeg se vidi samo u kratkom vremenu, neposredno za vrijeme ugradnje, no ako ga nema, ili s vremenom „nestane“, onda se itekako osjeti. U FIBRANU puno pažnje posvećujemo kontroli kvalitete naših proizvoda. Njemački institut za građevinsku tehniku (DIBt), uz Europsko tehničko dopuštenje, izdaje i posebna dopuštenja za ugradnju materijala u zahtjevnim građevinskim sklopovima. FIBRANxps posjeduje dopuštenja za ugradnju materijala u podzemnim aplikacijama, na ravnim obrnutim i ozelenjenim krovovima, kao i dokazanu trajnost kvalitete najmanje 50 godina, kako zahtijevaju današnji propisi u Europi.

<https://fibran.ba/certifikati/>

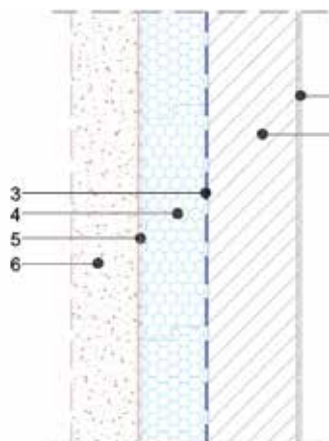
Izvor: <https://www.face.ba/vijesti>

OBODNI ZIDOWI U ZEMLJI

U temeljne zidove i na ravnom krovu, ugrađena je toplinska izolacija FIBRANxps 300 L. Glatka ploča, velike čvrstoće i niske vodoupojnosti, jedini je materijal koji se može ugraditi direktno u zemlju, bez bojazni da će u vlažnoj okolini izgubiti nešto od svoje toplinske izolativnosti. Zbog svoje čvrstoće, XPS

toplinska izolacija, predstavlja i trajnu mehaničku zaštitu hidroizolacije u tlu. Zaštita počinje već i u trenutku ugradnje, kad se zasipavaju temeljni zidovi. Često se ne poštuje pravilo da se nasipni materijal ugrađuje u slojevima, do 40 cm, koji se postepeno sabijaju i tako ne mogu prouzročiti puzanje toplinske, a za njom i vertikalne hidroizolacije.

Uz ovaj problem, često izvođači u brzini za zaštitu podzemnih dijelova zgrade upotrebljavaju fasadnu ploču (FIBRANxps GF). Premda je ovo rješenje još uvijek nemjerljivo bolje nego da se na tom mjestu nađe EPS (ekspandirani polistiren), ispravan odabir za ovaj detalj je, glatka ploča, koja se na hidroizolaciju može pričvrstiti hladnom bitumenskom pastom ili niskoekspandirajućom poliuretanskom pjenom.

1. Unutarnji malter
2. Nosivi zid
3. Hidroizolacija
4. FIBRANxps 300 L
5. Čepasta folija s filterskim filcom
6. Nasip batude

RAVNI KROV

Primjenjujući princip klasičnog ravnog krova, uz mehanički pričvršćenu sintetičku hidroizolaciju, FIBRANxps nalazi svoje mjesto na ravnom krovu zu određene uvjete.

Toplinska se izolacija mora odvojiti od hidroizolacije razdjelnim geotekstilom, kako bi se omogućio nesmetan dimenzijski rad materijala uslijed temperaturnih promjena. Nadalje, ako je sintetička hidroizolacija na bazi PVC-a, obavezna je ugradnja razdjelnog sloja između hidroizolacije i toplinske izolacije od XPS-a.

S obzirom na to da je hidroizolacija završna obloga krova, te da neće biti balasta od šljunka, XPS toplinska izolacija učvršćena je u podlogu lijepljenjem niskoekspandirajućom poliuretanskom pjenom. Uz mehaničko pričvršćenje same hidroizolacije, ploče XPS-a su na ovaj način manje podložne dimenzijskom radu uslijed promjena temperature.

I dok naš materijal strpljivo čeka na ugradnju i da ga sakriju završni radovi na objektu, mi s veseljem i ponosom predstavljamo još jednu zajedničku referencu s firmom Džekos: Nova Austrijska kuća, centar za promicanje kulture i jednakosti. A kako bi drugačije i moglo biti u okrugloj kući?!

Za Fibran napisala: TANJA HERR, dipl.ing.arh.

Trajna i energetska
učinkovita rješenja
od temelja do
krova.

Saznajte
VIŠE

www.FIBRAN.ba

